

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 30. Quid addendum dit circa dissolutionem ob absentiam sponsi vel
nimiam dilationem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

rem , nam professio est vinculum ex se perpetuum , quod solâ morte tollitur , hinc factâ professione in Ordine strictiore meritò censetur extincta professio in minus stricto ; Matrimonium autem solvitur , vel morte conjugis , vel professione , quo soluto manet in altero aptitudo ad implenda priora sponsalia , ergo etiam obligatio . Quid dicendum sit de sponsalibus initis contra fidem priorum , dixi à n. 73.

§. 2. Si Matrimonium hoc non fuisset validum , nequidem suspensa fuissent sponsalia , quia , quod de Jure non habet effectum , non praestat impedimentum , Cap. Non praestat De regul. Juris in 6.

Q. 30. Quid addendum sit circa dissolutionem ob absentiam sponsi vel nimiam dilationem. R. §. 1. Si sponsus ex justa causa se alio conferat , v. g. ad studium , ad negotiationem , & redire velit , L. sæpe , ff. De sponsal. significatur exspectandum esse , donec causa cesset , L. 2. Cod. De repud. dicitur exspectandum ad triennium. L. 2. Cod. De spons. dicitur exspectandum ad biennium , si sponsus moretur intra provinciam ; si autem extra , ad triennium , putantque multi has leges civiles adhuc obligare : sed alii cum Sanch. I. 1. d. 54. Cas-
trop. d. 1. p. 23. n. 2. Avers. q. 8. f. 11. Gob. t. 10. n. 351. Spor. n. 201. dicunt Jus civile correctum es-
se per Jus Canonicum , quod Cap. De illis , De
sponsi. expressè & absolute dicit : De illis , qui pro-
mutunt , se aliquas mulieres ducturos , Et postea dimi-
tunt terram , se in partes alias transferentes , hoc tibi vo-
lamus innotescere , quod liberum erit mulieribus ad alia
se rotâ transferre. Pirh. & alii cum Krim. à n. 294.
dicunt , Jus civile tantum loqui de exspectando
tanto tempore , si velit retinere arrhas & donata
a sposo , de cætero potest illis remissis stare di-
spositio-

spositione Juris Canonici , attamen exspecta^{tiam} dif-
dum erit aliquo tempore juxta arbitrium p^{ri} p^{re}fixi-
dentis , uti notant *Castrop.* n. 3 . *Gob.* n. 353 . *Spor.* n. 3
Et si sciret brevⁱ rediturum , omnino non pol^{litur} man-
ad alia sponsalia procedere.

204. §. 2. Si sponsus volens reverti aliò profed^{et}
esset , & diutiùs abesse cogeretur ab causam^m sensu , q^{ue} part
tantum justam , sed etiam necessariam , v.g. sit in po-
mortem parentis , ob morbum vel grave ne^{tempori}
tium , teneretur sponsa exspectare , donec imp^{edimentum} illud cessaret , uti habet lex relati^{§. 5.}
61. id enim postulat æquitas , cùm necesse^{i.d. 53} iniri non
non habeat legem , plures cum *Spor.* suprà com^{posse dis-}
Gob. n. 351 . & alios. non cur<sup>Castrop. n.
205. §. 3. Si sponsus insciā vel invitā sponsa^{bilius di-}
sit profectus animo emanendi , aut jam^{mente c}
fixerit domicilium , *Sanch. Gutt. Cón. Pont. Ig-* non est c
Castrop. num. 1. rectè dicunt non teneri vel^{te , que}
momento eum exspectare , quia censetur ren-
tiisse suo juri , & mutare domicilium est g^{tunt dis-}
ve onus , cui se non submisit per sponsalia^{non men-}
tamen velit stare sponsalibus , notat *Leff.* in *Au-* absolute^{tempore}
v. Sponsalia. cas. 1. debere sequi , & si nolit , eti^{ficit} ,
sponsuni fore liberum.</sup>

206. §. 4. Si certo tempore contrahendum^{non cur}
Matrimonium , qui in culpa est , quod eo temp^{in iis co-}
re non fit contractum , peccavit mortaliter^{& benign}
manet obligatus , si alter voluerit , qui solus^{contrah}
lire poterit , *Avers. q. 8. s. 1. Castrop.* pu. 24.n. 50 minum
n. 357 . *Spor.* n. 198 . Quod si terminus non^{potius o-}
prefixus ad finiendam obligationem , sedu^{§. 6.}
tum ad finiendam licentiam differendi Ma-
monium , uterque manet obligatus , *Maf.* contrah^{spons b}
prà. Si autem dubium fit , an terminus sit^{contrà C}
fixus ad finiendam obligationem , an ad lo^{quinque}

specie tiam differendi , oportet attendere ad causas
um p̄fixi termini , & ex iis erit judicandum , Ca-
53. Sp. frop. n. 3. Si autem dubium permaneat , viden-
tur manere sponsalia , quia sunt in possessione ,
expedit tamen , ut dubium hoc insinuetur utri-
rofedi que parti , & si velint dissolvantur mutuo con-
sensu , quia etiam probabile est , quod libertas
v.g. sit in possessione contra obligationem ulterioris
temporis.

ecimp. §. 5. Si sine cuiusquam culpa Matrimonium 207.

relata iniri non potuit tempore p̄fixo , Palud. Sanch. I.
ecellin 1. d. 53 Bonac. Pont. I. 12. c. 16. dicunt non ideo
à cont posse dissolvi sponsalia , quia legitimè impedito
non currit tempus : è contrà Navarr. Cón. Laym.
Castrup. n. 8. Krim. 302. Kugler p. 3. n. 95. proba-
bilis dicunt posse dissolvi , nisi aliud constet de
mente contrahentium , quia causa dissolvendi
non est culpa , sed defectus conditionis requisi-
te , quæ apposita erat : leges enim , quæ permit-
tunt dissolvi post elapsum tempus p̄fixum ,
non meminerunt de culpa vel non culpa , sed
absolutè dicunt eum posse resilire , per quem non
stetit , quo minus Matrimonium sit initium
tempore p̄fixo , quod ergo dicitur , tempus
non currere legitimè impedito , valet tantum
in iis contractibus , in quibus Jura sic statuunt ,
& benignè interpretantur talem voluntatem
contrahentium , circa sponsalia autem , & ter-
minum in eis p̄fixum nil simile statuunt , sed
potius oppositum.

§. 6. Si certum tempus non fit statutum pro 208.

contrahendo Matrimonio , L. Si is. Cod. De
Spons. biennio exspectare censetur nimium , è
contrà Cap. Sicut. De spons. innuitur , etiam
quinquennium non esse nimium : Cón. & Krim.

n.

n. 298. dicunt, non teneri exspectare, nisi tempore, quo ex communi usu inter tales impletantur sponsalia, hinc recte dicunt *Sancd. d. 51.*
Avers. q. 8. s. 11. spectandas esse circumstantia rerum & personarum: cui autem non erit in grum exspectare, tenebitur monere alterum, vel impleat, vel non ægreferas rescindis sponsalia.

209. §. 7. Hactenus dicta tenent, quamvis sponsalia essent jurata, quia semper intelligebatur, altera pars vellet contrahere, & servare fidem. *Avers. Mistr. suprà.* Quod si unus promiserit, alter post factam acceptationem nimis diu deferat repromittere, censetur nolle Matrimonium, & alteri obligationem remittere, Spor. n. 135.

210. Q. 31. *Quid addendum sit circa alias causas diffundendi sponsalia; item circa dispensationem & sententiam Judicis. R. §. 1.* Si concurrent plures causæ diffinitionis, quarum nulla seorsim sufficiat, ponunt omnes simul sumptæ sufficere, quia ponunt contractum Matrimoniale reddere notabiliter difficilem, *Gob. tr. 10. n. 341.*

211. §. 2. Solus Papa tanquam supremus Princeps potest ex gravi causa dispensare in sponsalibus, non autem Episcopus, quia nemo potest jus acquisitum alteri invito auferre, præter se premium Principein, unde sicuti ex communis sententia Episcopus non potest relaxare iuramentum præstitum tertio, quia hoc cederet in præjudicium tertii, ita nec sponsalia, Spor. num. 193. & alii. Putat autem *Leff. in Auct. v. Spor. n. 193.* cas. 4. causam sufficientem esse, ut dispenseat Papa, si parentes nollent consentire, & timerentur gravia incommoda vel scandala, addique in hoc casu potius opus non esse dispensandum.